

mechanism” happens. The approach to fashion as a special mechanism is influences on esthetic culture, makes the raise of the fashion’s wider social functions, which directly related to the needs of students’ aesthetic culture formation, possible. The questions of future stylists’ esthetic culture formation are opened due to youth fashion’s interrelation with youth subcultures and professional formation. Youth subculture is understood as a "cultural space" and young people’s circle of communication, which helps them to adapt in society and create their own autonomous forms of cultural activity, own fashion elements. For the revealing of youth fashion as an indicator of students' esthetic culture real practice there is the experiment, including essay writing, questioning, cinquain writing, conducted. The analysis showed, that the one of the most influential factors of future stylists’ esthetic culture formation is an youth fashion, which reflects the representative’s personality, his or her esthetic culture and modern age.

Keywords: fashion, esthetic culture, future stylists.

Стаття надійшла до редакції 05.04.2016 р.

Прийнято до друку 30.05.2016 р.

Рецензент – к. філос. н., доц. Шелупахіна Т. В.

УДК 786.8

Р. Ю. Кундис, А. І. Душний

АВТОРСЬКА ШКОЛА МИХАЙЛА ОБЕРЮХТІНА В КОНТЕКСТІ БАЯННОГО МИСТЕЦТВА ЛЬВІВЩИНИ

Вагомою складовою української академічної школи народно-інструментального мистецтва став Львівський осередок баянного мистецтва, сформований шляхом засвоєння й адаптації до унікальних регіональних умов мистецько-педагогічних засад М. Геліса, привнесених у музичну традицію краю його учнями і послідовниками. Ключовим чинником у цьому процесі стала реалізація авторської школи баянного мистецтва Михайла Дмитровича Оберюхтіна, розвинута у систему оригінальних авторських шкіл його вихованців. Сьогодні Львівська баянна школа наділена усім необхідним комплексом ознак та параметрів, необхідних для її постуляції як сформованої регіональної інструментальної школи.

Вивчення Львівської баянної школи як виокремленого мистецького явища зі специфічними установками, творчою традицією, напрямками реалізації і яскравими здобутками на сьогоднішній день має потужну базу емпіричних напрацювань: розвідки, присвячені певним етапам, напрямкам, здобуткам школи та діяльності окремих яскравих персоналій, узагальнюючі праці з історії української школи народно-інструментального мистецтва М. Давидова [2], Є. Іванова, А. Сташевського [7, с. 168–178], А. Семешка [15],

Л. Понікарової, праці М. Імханицького [6, с. 70–85], довідники А. Басурманова, А. Семешка [15], А. Душного та Б. Пица [4], словник І. Лисенка, праці М. Булди, А. Душного, П. Дрозди, В. Зайця, С. Карася, Д. Кужелєва, Е. Мантулєва, М. Оберюхтіна, А. Онуфрієнка, Я. Олексіва, Л. Пасічняк, Б. Пица [14], Л. Посікіри, М. Черепанина, Ю. Чумака, А. Шамігова, О. Якубова, В. Янчака та ін. Підвищена актуальність цієї теми зумовлена необхідністю усвідомлення вітчизняного виконавства як явища національної культури з притаманною їй неповторністю творчого обличчя та унікальністю традицій.

Таким чином, на Львівщині у 2005 році започаткована низка науково-практичних конференцій із вивчення Львівської баянної школи, подальшого розвитку та діяльності її учнів й послідовників («Львівська баянна школа та її видатні представники», «Творчість композиторів України для народних інструментів», «Академічне народно-інструментальне мистецтво та вокальні школи Львівщини», «Народно-інструментальне мистецтво на зламі ХХ–ХХІ століть», частково «Музична освіта України: проблеми теорії, методики, практики») [13]. Їх матеріали охоплюють найрізноманітнішу проблематику, пов'язану з досягненнями Львівської баянної школи у виконавстві, педагогіці, репертуарній та дидактичній творчості, ансамблевим формам музикування, творчі портрети окремих представників, що може слугувати потужним підґрунтям для виходу на певні узагальнення [1; 5; 6; 7; 8; 18].

Що до постаті М. Оберюхтіна, то активними дослідниками його феномену виступають А. Батршин [7, 192–197; 18, с. 64–66], В. Балик [7, с. 179–191], В. Власов [18, с. 67–70], В. Голубничий [7, с. 198–207], Д. Кужелєв [6, с. 5–10; 18, с. 67–70], М. Римаренко [6, с. 11–16], Анатолій та Світлана Нікіфоруки [18, с. 70–76], Р. Кундис [8, с. 56–60] та ін. Водночас, дослідження А. Душного, Б. Пица, Р. Кундиси, Ю. Чумака, А. Боженського, О. Бобечко, В. Шафети, Е. Мантулєва, А. Сташевського, О. Сергієнко, І. Куртого, О. Карась, В. Суворова, А. Славича, Ю. Ісевича, Ю. Дякунчака, Н. Гатайло, М. Михаця, Л. Дацини, В. Іванця, О. Ширяєвої, І. Фрайта, та ін. в тій чи іншій мірі торкаються Михайла Дмитровича, зокрема – у діяльності його учні та послідовників. Інформаційними джерелами виступають приватні архіви М. Римаренка, Е. Мантулєва, К. Соколова, Д. Кужелєва, Я. Ковальчука, В. Голубничого, архів ЛНМА ім. М. Лисенка, тощо.

Отже, *метою* статті виступає феномен авторської школи М. Д. Оберюхтіна в контексті становлення та розвитку Львівської баянної школи.

Авторська школа в музичному мистецтві є феноменом іноваційної освітньої практики в умовах сучасності, яка базується на оригінальному концептуальному проєкті, протиставленому загальноприйнятій традиції чи традиції національного або локального осередку. Доречне визначення поняття «авторської школи» пропонує О. Юрченко, стверджуючи, що авторська школа: «...має на увазі існування конкретної особи з яскравими індивідуальними стильовими рисами, її попередників і послідовників. У

даному випадку важлива саме особистісна передача виконавської майстерності, потужний творчий імпульс» [17]. За визначенням, даним В. Сумароковою, авторська школа – феномен, в якому об'єднуються загальнонаціональні, історичні, культурні, регіональні традиції з індивідуальним, авторським началом [16, с. 182]. Відтак, у її формуванні беруть участь як педагоги-методисти, так і виконавці-практики й науковці-дослідники. Авторська школа передбачає наявність наставника-лідера, який спрямовує роботу колективу, згуртованого навколо ідеї реалізації його світоглядної концепції. Колектив формується за участю його учнів та послідовників, діяльність його найяскравіших представників, спираючись на генеральні концептуальні засади, демонструє їх самобутнє творче переосмислення, адаптацію в різних соціокультурних умовах, має пошуковий та експериментальний характер. У перебігу функціонування авторських шкіл реалізуються прогресивні ідеї, які в подальшому стають складовою національної чи регіональної традиції або стимулом для розвитку окремих напрямків.

Класифікація різновидів авторських шкіл підпорядкована наступним критеріям:

- як комплексна система плекання музиканта, сформована діячем-універсалом з багатовимірною практичною реалізацією і стійкою високою результативністю;
- як освітньо-фаховий осередок, започаткований автором педагогіко-виконавського концепту, у якому спостерігаються спадкоємні лінії в різних напрямках діяльності вихованців та наступників і подальших генерацій.

Виходячи з вищевикладеного слід конкретизувати позицію локального, регіонального осередку баянного інструменталізму як дочірнього і похідного від загально-національного, а одним з базових є показник наявності у її лоні результативних авторських шкіл.

Так, біля основ формування фахового професіоналізму, педагогічно-методичних принципів та виконавської традиції був вихованець класу М. Геліса у Київській консерваторії, музикант-мультиінструменталіст (домрист за основною освітою) Г. Казаков. Він постає як основоположник професіоналізму народно-інструментальної освіти регіону, засновник спеціальних народно-інструментальних класів у музичному училищі (1947 р.) та консерваторії (1946 р.) Львова, організатор, учасник та диригент перших ансамблів, ініціатор концертної, теоретичної, творчої діяльності в галузі народно-інструментального мистецтва, автор численних творів навчального репертуару [8, с. 58]. Своєю діяльністю він сформував основу традиції та підготував ґрунт для функціонування авторської школи баянного мистецтва, започаткованої М. Оберюхтіним.

Відтак, Львівська баянна школа бере свій початок із 1950-го року. З цієї датою пов'язаний початок діяльності у Львівській державній консерваторії ім. М. Лисенка її засновника – талановитого та наполегливого педагога-баяніста, заслуженого діяча мистецтв України, професора *Михайла*

Дмитровича Оберюхтіна (1924–1993). М. Оберюхтін, очоливши клас баяна, заклав підвалини професійного формування музиканта-виконавця, створив систему методів, що працювали на розкриття неповторності інтерпретаторського потенціалу. І якщо професіоналізація баянної освіти, наприклад у Одесі спиралась на міцну аматорську ужиткову та естрадну традиції, то на західноукраїнських теренах її необхідно було формувати від основ.

М. Оберюхтін зарекомендував себе блискучим наставником потужної групи виконавців-лауреатів та дипломантів виконавських конкурсів національного та міжнародного рівнів, педагогів, науковців-теоретиків баянного мистецтва (В. Голубничий, Я. Ковальчук, В. Балик, Є. Дацина, Б. Гуран, А. Нікіфорук, народний артист України, лауреат Національної премії ім. Т. Шевченка, професор Р. Іванський, народний артист України О. Личенко, заслужені діячі мистецтв України, професори В. Власов, А. Онуфрієнко, доктори наук, професори О. Олексюк, Ю. Медведик, Е. Мантулев, кандидат мистецтвознавства, доцент Д. Кужелєв та ін.). Це стало підставою для визнання Львівської баянної школи як самодостатнього сформованого феномену.

Від 1957 р. педагог викладав у музичній школі-десятирічці ім. С. Крушельницької у Львові, що забезпечило спадкоємність етапів навчання і глибоке розуміння дидактичних завдань (попередньо – у 1952–1954 рр. педагог мав досвід роботи у Свердловському музичному училищі). Розуміючи потреби різностильового та різножанрового репертуару, він працював над його поповненням, здійснюючи численні переклади для баяна соло (виступивши, зокрема, упорядником збірок «Вибрані прелюдії і фуґи Й. С. Баха в перекладенні для готово-виборного баяна» у двох зошитах: № 1. – К., 1981; № 2. – М., 1982) та однорідних камерних ансамблів і природно, у процесі їх опанування, осмислював технічні та інтерпретаційні проблеми.

Найбільш знакові здобутки представників класу М. Оберюхтіна припадають на 1960-ті–1970-ті рр.. ХХ ст. і знаменуються перемогами та лауреатськими званнями його учнів у виконавських змаганнях національного та міжнародного рівня. Серед них: В. Голубничий – лауреат Міжнародного конкурсу баяністів (Клінгенталь, НДР, I-а премія, 1968); Я. Ковальчук – лауреат Республіканського (Київ, I-а премія, 1968) і Міжнародного конкурсу баяністів (Клінгенталь, НДР, I-а премія, 1971); Є. Дацина – дипломант Міжнародного конкурсу (Клінгенталь, НДР, IV місце, 1977); В. Балик – учасник Першого Всесоюзного конкурсу баяністів (Новосибірськ, Росія, 1979, приз «Надія»), лауреат Міжнародного конкурсу баяністів (Клінгенталь, НДР, III-я премія, 1981) [7, с. 208].

Педагогічні принципи М. Оберюхтіна можливо сформулювати на підставі низки власних досліджень, які розкривають коло проблем та професійних інтересів музиканта, а також наукових розвідок представників його класу, інтерв'ю та спогадів його учнів та видатних виконавців-сучасників, друзів львівського баяніста.

Метою педагогічної діяльності М. Оберюхтіна було виховання

високоінтелектуального, ерудованого музиканта, обізнаного з великим музичним багажем, провідними сучасними репертуарними тенденціями та різними виконавськими версіями інтерпретаторського мистецтва у сфері баянної класики. З цією метою він сприяв та заохочував представників свого класу до відвідування концертних програм, оперних вистав, вивчення багатства світової літератури.

У доборі репертуару наставник вважав за необхідне формування виконавського потенціалу на підставі опанування перекладної літератури світової класики. Провідне місце у цьому переліку займали твори Й. С. Баха, В. А. Моцарта, П. Чайковського, С. Рахманінова, які покликані були формувати смак, світогляд, розуміння стильового багатства і художньої довершеності музичних шедеврів. Поряд з цим, вагомою складовою була питома баянна класика (композиції А. Репнікова, К. Мяскова, М. Чайкіна, В. Власова) та найновіші зразки тогочасної баянної творчості 1960-х–1970-х років (п'єси Вл. Золотарьова, К. Волкова, О. Нагаєва, В. Бонакова, Г. Бреме, В. Трояна), що давало можливість вповні знаходитись на вістрі обізнаності з репертуаром, у якому потенціал інструменту мав змогу розкриватись найбільш природним чином, будучи представленим високохудожніми композиціями, що успішно пройшли апробацію на світових концертних естрадах. Метод спілкування з молодим виконавцем був неавторитарний, доказовий, дискусивний, відкритий до пошуку власного творчого рішення.

В інтерпретації важливим аспектом було виявити індивідуально-композиторське начало, досягнути злиття особистості виконавця із завданням, покладеним в основу творчого задуму кожного виконуваного твору. Таким чином, пошук технічно-виразових засобів набував вторинного значення у прагненні адекватного відтворення мистецтва позачасової вартості, а технічне та художнє виховання відбувалися у безпосередній гнучкій взаємодії.

У процесі роботи професор використовував метод особистого показу з високим технічним рівнем і нюансовим багатством емоційної виразової палітри, якої домагався від вихованців класу. Великого значення набувала емоційність вислову, відкритість спілкування з концертною аудиторією засобами музичного мистецтва.

Серед проблем, які педагог розкривав як у практичній діяльності, так і на сторінках наукових видань, були проблеми міховедення та звукоутворення, естетики звуковидобування, артикуляції, фразування, стилістики баянної інтерпретації органної барокової та класичної клавірної музики, вони постійно знаходилися у колі його наукових зацікавлень, що відобразилося в численних працях та методичних посібниках [10; 11; 12]. Узагальненню різних аспектів мистецтва звуку баяніста присвячена фундаментальна праця М. Оберюхтіна «Проблеми виконавства на баяні» [10], яка вийшла у світ в 1989 р.

Повсякденна робота над якістю звуку ним велась від початків навчання, оскільки дбайливе ставлення до звуку, на переконання М. Оберюхтіна, є важливим моментом всякого художнього виконання. У зв'язку з цим він часто наводив відомий вислів Г. Нейгауза з праці «Про

мистецтво фортепіанної гри»: «Музика, – писав Г. Нейгауз, – мистецтво звуку... Вона говорить тільки звуками. Але говорить так же ясно і зрозуміло, як кажуть слова, поняття і зримі образи» [9]. Саме тому привчав своїх учнів бути особливо уважним до кінцевого звукового результату, контролюючи усі баянно-виконавські засоби.

Істотним аспектом його педагогічної позиції була дієва підтримка власних творчих пошуків його вихованців, розвиток музичної ерудиції, інтелекту, установка на постійну самоосвіту і творчий ріст. Його учні і послідовники розвинули педагогічні принципи наставника в усьому багатому комплексі аспектів і напрямків, виявивши себе успішними виконавцями-інтерпретаторами, неординарними педагогами, композиторами, вченими-методистами, керівниками колективів у власному ВИШі, продовжуючи втілювати і збагачувати установки вчителя за кордоном та ін. Окрім цього, наставник виховував у своїх учнях колегіальність, взаємопідтримку, відповідальність за спільний мистецький результат у концертних сольних та ансамблевих виступах. Так, наприклад, від молодших шкільних років регулярно дуєтом виступали викладач, диригент, аранжувальник П. Рачинський та майбутній лауреат міжнародних конкурсів, доцент ЛДМА імені М. Лисенка Ярослав Ковальчук, своїх учнів педагог залучає до записів на телебаченні, участі в авторських концертах К. Мяскова, М. Чайкіна, А. Онуфрієнка, у численних тематичних, святково-ювілейних, шефських концертах, як сольних, так і в складі очолюваного ним ансамблю баяністів. Дослідник регіонального баянного мистецтва Б. Пиц стверджує: «Михайло Дмитрович, вкладаючи душу у своїх учнів, цінував й плекав їхні особистості, тому не дивно, що з часом вони ставали однією великою сім'єю» [2, с. 176].

Музикант творчо осмислив у власній практиці здобутки класу баяна професора М. Геліса у Київській консерваторії (1950). Пропагуючи високе мистецтво у Львівській консерваторії, зумів виховати низку блискучих баяністів-виконавців, науковців, лауреатів найпрестижніших міжнародних конкурсів, наставників баянних класів у навчальних осередках різного рівня, які розвинули його педагогічну концепцію, організаторів та керівників творчих колективів, чії здобутки сягнули національного та міжнародного визнання, а отже, закласти основи *авторської баянної школи*, яка з вагомністю засад у кількох поколіннях набула статусу регіональної [5, с. 3–6].

Стверджуючи функціонування авторської школи, започаткованої М. Оберюхтіним, розглянемо діяльність представників його класу з позицій спадкоємності. До таких належать його учні та послідовники А. Онуфрієнко, Е. Мантулев, А. Батршин, В. Власов, В. Голубничий, які розвинувши принципи наставника у нових соціокультурних умовах, сформували власні оригінальні авторські освітньо-творчі концепції.

Визначні випускники баянних класів фахових осередків Львівщини поповнюють педагогічний склад провідних навчальних закладів України (В. Власов – Одеса, А. Береза – Вінниця, О. Олексюк – Київ) та зарубіжжя (А. Батршин – США, В. Голубничий, А. Сахаров – Росія, В. Балик – Хорватія, М. Колесніков – Литва, І. Влах – Словаччина), тим самим втілюючи засвоєні і

творчо переосмислені засади фахової освіти і виховання у нових моделях творчої традиції, забезпечують навчання і розвиток фахових мистецьких та дидактичних установок регіону (А. Онуфрієнко, Я. Ковальчук, Д. Кужелев, Є. Дацина, С. Карась, Б. Гуран, Я. Олексів).

З іншого боку – актуальність напрацювань даної школи виявляє себе в підготовці різнобічних у своїй діяльності висококваліфікованих педагогів, для навчальних закладів початкового та середнього рівнів, що створює належні передумови для забезпечення спадкоємності методико-виконавських принципів на рівні всіх ланок освітньої системи, які постають як виконавці – солісти та ансамблісти, організатори та керівники виконавських колективів, творці навчального та концертного репертуару.

За цих умов складаються особливо сприятливі умови реалізації просвітницького та виховного аспекту творчо-виконавської діяльності у складі та процесі керівництва колективами філармонійного, фольклорно-самодіяльного рівнів, дитячих ансамблів. Так, випускник класу Є. Дацини В. Іванець – викладач баяна, завідувач педагогічною практикою Львівського державного музичного училища ім. С. Людкевича, і водночас, засновник та керівник ансамблю «Галицькі кольори», представник класу А. Онуфрієнка, викладач баяна та диригування, керівник оркестру баяністів-акордеоністів Дрогобицького державного музичного училища ім. В. Барвінського С. Максимов є співзасновником та учасником «Прикарпатського дуету баяністів», тріо «Гармонія», художнім керівником ансамблю народної музики «Барви Карпат».

Практична сфера діяльності у поєднанні з набутим професіоналізмом дає підстави для здійснення методичних, педагогічних, виконавських, фольклористичних, краєзнавчих та інших напрямів дослідницької діяльності. Так, наприклад, випускник класів баяну Я. Ковальчука та С. Карася Я. Олексів викладає у класі баяна в ЛНМА ім. М. Лисенка, ССМШ ім. С. Крушельницької та Львівському училищі культури і мистецтв, а також як диригент очолює народно-оркестрові колективи. Досвід та напрацювання, набуті в практичній діяльності, розширення сфери професійних інтересів зумовили заснування проекту «Львівські народно-інструментальні традиції – баяніст, диригент, композитор» (автор – Я. Олексів) [3]. Випускник класу С. Карася по ЛДМА ім. М. Лисенка та Е. Мантулева по магістратурі ДДПУ ім. І. Франка Ю. Чумак – викладач-методист, художній керівник та диригент оркестру українських народних інструментів, директор Дрогобицького державного музичного училища ім. В. Барвінського.

Отже, авторська школа М. Оберюхтіна стала центральною у творенні системи авторських шкіл спеціалістів кількох генерацій. Їх комплексна багатовекторна реалізація створила підґрунтя для формування школи баянного (акордеонного) мистецтва на Львівщині. На сьогодні вона є сформованою регіональною інструментальною школою, яку відрізняє вагомість внеску в розвиток української академічної школи народно-інструментального мистецтва, наявність розроблених, осмислених у струнку методичну систему й сформульованих у численній теоретично-методичній

літературі, що має загальнонаціональну цінність.

Таким чином, доказовими аргументами функціонування баянної школи М. Оберюхтіна є знаковість передачі авторських концепцій у трьох аспектах: наявність спадкоємності педагогічних та виконавських принципів у поколіннях педагогів-наставників; у розгортанні позицій школи в глибину (триєдність педагогічних ланок: школа – училище – вуз); у розвитку установчих засад школи у ширину (діяльність учнів й послідовників у містах і селах краю, їх концертування та викладання поза регіоном, на теренах України та за кордоном).

Література

1. Академічне народно-інструментальне мистецтво та вокальні школи Львівщини : зб. мат. наук.-практ. конф. / [ред.-упоряд. А. Душний, С. Карась, Б. Пиц]. – Дрогобич : Пóсвіт, 2005. – 342 с. **2. Давидов М.** Історія виконавства на народних інструментах. (українська академічна школа): підр. [для вищих та сер. муз. навч. закл.] / М. Давидов. – К.: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2010. – 592 с. **3. Душний А.** Молода генерація Львівської баянної школи: творчий портрет Ярослава Олексіва / А. Душний // Молодь і ринок : щоміс. наук.-пед. журнал. – 2009 – № 8 (55). – С. 70–74. **4. Душний А., Пиц Б.** Львівська школа баянно-акордеонного мистецтва : довідник / А. Душний, Б. Пиц. – Дрогобич : Пóсвіт, 2010. – 216 с. **5. Львівська баянна школа та її видатні представники (70-річчю від дня народження А. Онуфрієнка присвячується)** : зб. мат. наук.-практ. конф. / [упоряд. А. Душний, С. Карась, І. Фрайт]. – Дрогобич : Коло, 2005. – 148 с. **6. Львівська баянна школа та її видатні представники. Михайлу Оберюхтіну присвячується** : зб. мат. міжн. наук.-практ. конф. / [ред.-упоряд. А. Душний, С. Карась, Б. Пиц]. – Дрогобич : Пóсвіт, 2006. – 160 с. **7. Народно-інструментальне мистецтво на зламі ХХ–ХХІ століть** : зб. мат. міжн. наук.-практ. конф. (ДДПУ ім. І. Франка, 25.03.07, м. Дрогобич) / [ред.-упоряд. А. Душний, С. Карась, Б. Пиц]. – Дрогобич : Пóсвіт, 2007. – 264 с. **8. Народно-інструментальне мистецтво на зламі ХХ–ХХІ століть** : зб. мат. III-ї Всеукр. наук.-практ. конф. (Дрогобич, ДДПУ ім. І. Франка, 19.03.10) / [ред.-упоряд. А. Душний, Б. Пиц]. – Дрогобич : Пóсвіт, 2010. – 108 с. **9. Нейгауз Г.** Об искусстве фортепианной игры : записки педагога / Г. Нейгауз. – М. : Музыка, 1987. – 238 с. **10. Оберюхтин М.** Проблемы исполнительства на баяне / М. Оберюхтин. – М. : Музыка, 1989. – 95 с. **11. Оберюхтин М.** Расчленённость музыки и смена направления движения меха / М. Оберюхтин // Баян и баянисты. – М. : Сов. композитор, 1978. – Вып. 4. – С. 33–53. **12. Оберюхтин М.** Особливості виконання фортепіанних творів Й. Гайдна та В.А. Моцарта на готово-виборному баяні / М. Оберюхтин. – Львів, 2000. – 15 с. **13. Пиц Б., Душний А.** Науково-мистецький проект «Львівська баянно-акордеонна школа» в контексті баянно-акордеонного руху Західної України / Б. Пиц, А. Душний // Музикознавчі студії інституту мистецтв Волинського

Національного університету імені Лесі Українки та Національної музичної академії України ім. П. Чайковського : зб. наук. пр. / [упор. О. І. Коменда]. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2011. – Вип. 8. – С.47 – 58. **14. Пыц Б.** Научно-практическая конференция «Львовская баянная школа и ее выдающиеся представители» / Б. Пыц // Народник (Москва). – 2005. – № 2. – С. 36–37. **15. Семешко А.** Баянно-акордеонне мистецтво України на зламі ХХ–ХХІ століть : довідник / А. Семешко. – Тернопіль: Навчальна книга. – Богдан, 2009. – 244 с. **16. Сумарокова В.** Виконавська школа як об'єкт дослідження: до визначення поняття / В. Сумарокова // Науковий вісник НМАУ ім. П.І. Чайковського : Музичне виконавство / [ред. М. А. Давидов, В. Г. Сумарокова]. – К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2002. – Вип. 40. – С. 180–190. **17. Юрченко О.** Елена Костенко – основательница цимбальной исполнительской школы Слобожанщины / О. Юрченко // Проблемы взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти : Постать митця у художньому просторі міста : зб. наук. праць / [ред. та упор. Л. Шаповалова]. – Харків, 2009. – Вип. 24. – С. 113–122. **18. VII-а Всеукраїнська «Музична освіта України: проблеми теорії, методики, практики» та IV-а міжнародна «Творчість для народних інструментів композиторів України та зарубіжжя» науково-практичні конференції (ДДПУ ім. І. Франка, 30 квітня – 1 травня 2014 р., м. Дрогобич) :** зб. матер. і тез / [ред.-упор. А. Душний, Б. Пиц]. – Дрогобич: Пóсвіт, 2014. – 168 с.

Кундис Р. Ю., Душний А. І. Авторська школа Михайла Оберюхтіна в контексті баянного мистецтва Львівщини.

У статті визначено пріоритети авторської баянної школи М. Оберюхтіна: осмислення методичних та виконавських, технічних та інтерпретаційних проблем; формування педагогічних позицій авторської школи; підтримка власних творчих пошуків представників класу, розвитку їх музичної ерудиції, інтелекту, установка на постійну самоосвіту і творчий ріст. Встановлено – учні і послідовники М. Оберюхтіна розвинули педагогічні принципи наставника, виявивши себе успішними виконавцями-інтерпретаторами, неординарними педагогами, композиторами, вченими-методистами, продовжили втілювати і збагачувати настанови вчителя в навчальних закладах України та зарубіжжя. Доведено – функціонування авторської баянної школи М. Оберюхтіна у наступних складових: наявність спадкоємності педагогічних та виконавських принципів у поколіннях педагогів-наставників, у розгортанні позицій школи в глибину й розвитку установчих засад школи у ширину.

Ключові слова: М. Оберюхтін, Львівщина, авторська школа, баян, учні, послідовники.

Кундыс Р. Ю., Душний А. И. Авторская школа Михаила Оберюхтина в контексте баянного искусства Львовщины.

В статье определены приоритеты авторской баянной школы М. Оберюхтина: осмысление методических и исполнительских, технических

и интерпретационных проблем; формирование педагогических позиций авторской школы; поддержка собственных творческих поисков представителей класса, развития их музыкальной эрудиции, интеллекта, установка на постоянное самообразование и творческий рост. Установлено – ученики и последователи М. Оберюхтина воплотили педагогические принципы наставника, проявив себя успешными исполнителями-интерпретаторами, неординарными педагогами, композиторами, учеными-методистами, продолжили воплощать и обогащать наставление учителя в учебных заведениях Украины и зарубежья. Доказано – функционирование авторской баянной школы М. Оберюхтина в следующих составляющих: наличие наследственности педагогических и исполнительских принципов в поколениях педагогов-наставников, в разворачивании позиций школы в глубину и развития учредительных основ школы в ширину.

Ключевые слова: М. Оберюхтин, Львовщина, авторская школа, баян, ученики, последователи.

Kundys R. Yu., Dushniy A. I. Author's school of Michailo Oberyuhtin in the context of button-accordions art of Lviv region.

In the article identified priorities author's M. Oberyuhtin tse bayan school: understanding of methodical and for Performing, technical and interpretational problems (transaction the fur problems of sound formation, aesthetics of sound production, articulation, phrasing, interpretation tse bayan style baroque organ and clavier classical music, etc.), forming pedagogical approaches author schools, purpose of which was highly intellectual upbringing, erudite musician, competent in line with the leading contemporary repertory trends and for Performing various versions interpretation art in sphere of bayan classics, support own creative quest representatives of the class, development of their musical of erudition, installation of for a permanent self-education and creative growth.

It is established – students and followers of M. Oberyuhtin developed pedagogical principles of mentor in all the complex aspect and directions, having found himself successful performers-interpreters, extraordinary teachers, composers scientists and by methodologists, continuing to embody and enrich instruction teacher Nizhny Novgorod, Odessa, Croatia and others.

It is proved operation author M. Oberyuhtina accordion school personifies: availability of and succession of pedagogical principles in for Performing generations teachers-mentor; school in the deployment position into the depth (unification educational institutions School – College – Universities); the development founding principles of school in width (activities of students and followers in the towns and villages of the region, their playing concerts and teaching outside the region, in Ukraine and abroad).

Key words: M. Oberyuhtin, Lviv region, author's school, bayan, pupils and followers.

Стаття надійшла до редакції 20.04.2016 р.

Прийнято до друку 30.05.2016 р.

Рецензент – д. мист., проф. Сташевський А.Я.